ĢENERĀLADVOKĀTA MELHIORA VATELĒ [*MELCHIOR WATHELET*]
SECINĀJUMI,
sniegti 2016. gada 9. jūnijā [1]

Apvienotās lietas no C-401/15 līdz C-403/15

Noémie Depesme **(C-401/15),**
Saïd Kerrou **(C-401/15),**
Adrien Kauffmann **(C-402/15),**
Maxime Lefort **(C-403/15)**
pret
Ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche

(Cour administrative (Luksemburga) lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu)

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Personu brīva pārvietošanās — Vienlīdzīga attieksme — Sociālās priekšrocības — Regula (ES) Nr. 492/2011 — 7. panta 2. punkts — Finansiāls atbalsts augstākās izglītības studijām — Nosacījums — Diskriminācija — Radniecības saites — "Bērna" pamātes/patēva jēdziens

I – **Ievads**

1. Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz LESD 45. panta un Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa Regulas (ES) Nr. 492/2011 par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā [2] 7. panta 2. punkta interpretāciju.

2. Šie lūgumi ir iesniegti trīs tiesvedībās starp attiecīgi *Noémie Depesme* un *Saïd Kerrou*, *Adrien Kauffmann* un *Maxime Lefort* [no vienas puses] un *ministre de l'Enseignement supérieur et de la Recherche* [augstākās izglītības un zinātnes ministru] (turpmāk tekstā – "ministrs") [no otras puses] par atteikumu 2013./2014. akadēmiskajā gadā piešķirt valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības studijām.

3. Tie ir iesniegti saistībā ar grozījumiem, kas veikti Luksemburgas tiesību aktos pēc 2013. gada 20. jūnija sprieduma *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411).

1 — Oriģinālvaloda – franču.
2 — OV 2011, L 141, 1. lpp.

4. Ar uzdoto jautājumu Tiesa tiek aicināta noteikt, vai migrējoša darba ņēmēja "bērna" jēdziens, kas atrodams 2000. gada 22. jūnija Likuma par valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības iegūšanai, kas ir grozīts ar 2013. gada 19. jūlija likumu (*Mémorial* A 2013, 3214. lpp.), jaunajā 2.*bis* pantā, kurš pieņemts pēc 2013. gada 20. jūnija sprieduma *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411), ietver arī šā darba ņēmēja pabērnus [3].

5. Šajos secinājumos termini "padēls", "pameita" vai "pabērni" ir jāsaprot kā tādi, kas attiecas uz attiecībām starp bērnu un personu, ar kuru ir laulāts viņa tēvs vai māte vai ar kuru tēvam vai mātei ir reģistrēta laulībai līdzvērtīga partnerība.

II – **Atbilstošās tiesību normas**

A – *Savienības tiesības*

1) Regula Nr. 492/2011

6. Šīs regulas 7. pantā ir noteikts:

"1. Darba ņēmējam, kas ir dalībvalsts valstspiederīgais, citā dalībvalstī valstspiederības dēļ nedrīkst piemērot citādus darba un nodarbinātības nosacījumus nekā minētās valsts darba ņēmējiem, īpaši attiecībā uz atalgojumu, atlaišanu un bezdarba gadījumā – atjaunošanu darbā vai atkārtotu pieņemšanu darbā.

2. Šādam darba ņēmējam ir tādas pašas sociālās un nodokļu priekšrocības kā attiecīgās valsts darba ņēmējiem.

[..]"

2) Direktīva 2004/38/EK

7. Savienības pilsoņa "ģimenes locekļa" jēdziens ir definēts Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvas 2004/38/EK par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK [4], 2. panta 2. punktā. Saskaņā ar šo tiesību normu "ģimenes loceklis" ir:

"a) laulātais;

b) partneris, ar ko Savienības pilsonis ir noslēdzis reģistrētas partnerattiecības, pamatojoties uz kādas dalībvalsts tiesību aktiem, ja uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktos reģistrētas partnerattiecības ir noteiktas kā līdzvērtīgas laulībai, un saskaņā ar uzņēmējas dalībvalsts attiecīgajos tiesību aktos paredzētajiem nosacījumiem;

c) Savienības pilsoņa, kā arī viņa laulātā vai b) apakšpunktā definētā partnera tiešie pēcnācēji vecumā līdz 21 gadam, [vai] kuri ir tā apgādībā;

3 — Atzīmēšu, ka šie tiesību akti tiek aplūkoti arī citā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā *Bragança Linares Verruga* u.c., kas šobrīd tiek izskatīts Tiesā un kurā es savus secinājumus sniegšu 2016. gada 2. jūnijā (C-238/15, ECLI:EU:C:2016:389). Šī otra lieta plašāk un tiešāk attiecas uz Luksemburgas likumdevēja izvēles valsts finansējuma piešķiršanu augstākās izglītības studijām pakļaut nosacījumam par minimālo nodarbinātības periodu Luksemburgā atbilstību Savienības tiesībām. Savas analīzes noslēgumā esmu ierosinājis Tiesai lemt, ka Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punkts nepieļauj tādu dalībvalsts tiesību aktu, kāds ir Luksemburgas likums.

4 — OV 2004, L 158, 77. lpp., un labojumi – OV 2004, L 229, 35. lpp., un OV 2005, L 197, 34. lpp.

d) Savienības pilsoņa, kā arī viņa laulātā vai b) apakšpunktā definētā partnera apgādībā esošie tiešie augšupējie radinieki".

B – *Luksemburgas tiesības*

8. 2000. gada 22. jūnija Likuma par valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības iegūšanai, kas ir grozīts ar 2010. gada 26. jūlija likumu (*Mémorial* A 2010, 2040. lpp.) (turpmāk tekstā – "2000. gada 22. jūnija likums"), 2. pantā bija noteikts:

"Finansiāla atbalsta saņēmēji Valsts finansiālu atbalstu augstākās izglītības studijām var saņemt studenti, kuri ir uzņemti augstākās izglītības iestādēs un kuri atbilst kādam no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) [ir] Luksemburgas pilsonis vai Luksemburgas pilsoņa ģimenes loceklis, kurš dzīvo Luksemburgas Lielhercogistē, vai

b) ir kādas citas Eiropas Savienības vai citas [1992. gada 2. maija] Eiropas Ekonomikas zonas līguma (OV 1994, L 1, 3. lpp.) dalībvalsts, vai Šveices Konfederācijas pilsonis, kurš saskaņā ar 2008. gada 29. augusta grozītā likuma par personu pārvietošanos un imigrāciju 2. nodaļu uzturas Luksemburgas Lielhercogistē kā algota darba ņēmēja, pašnodarbinātā, personas, kura saglabā šādu statusu, vai personas, kura atbilst kādai no iepriekš minētajām kategorijām, ģimenes loceklis vai kurš ir ieguvis pastāvīgās uzturēšanās tiesības [..]. [..]"

9. Pēc 2013. gada 20. jūnija sprieduma *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411) ar 2013. gada 19. jūlija likuma (*Mémorial* A 2013, 3214. lpp.) 1. panta 1. punktu grozītajā 2000. gada 22. jūnija likumā tika iekļauts 2.*bis* pants, kas formulēts šādi:

"Finansiālu atbalstu augstākās izglītības studijām var saņemt arī students, kurš nav Luksemburgas Lielhercogistes rezidents, ja viens no viņa vecākiem ir algots darba ņēmējs vai pašnodarbināta persona un ir Luksemburgas vai Eiropas Savienības, vai kādas citas Eiropas Ekonomikas zonas līguma dalībvalsts, vai arī Šveices Konfederācijas pilsonis, kurš studenta pieteikuma par finansiālu atbalstu augstākajai izglītībai iesniegšanas dienā ir bijis nodarbināts vai veicis uzņēmējdarbību Luksemburgā nepārtraukti vismaz piecus gadus. Darba laikam Luksemburgā ir jāatbilst vismaz pusei no parastā darba laika, ko uzņēmumā piemēro saskaņā ar likumu vai attiecīgā gadījumā spēkā esošo darba koplīgumu. Pieteikuma par finansiālu atbalstu augstākās izglītības studijām iesniegšanas dienā darba ņēmējam ir obligāti jābūt nepārtraukti maksājušam sociālās iemaksas Luksemburgas Lielhercogistē iepriekšējos piecus gadus atbilstoši Sociālā nodrošinājuma kodeksa 1. panta 4. punktam."

10. Taču 2000. gada 22. jūnija likums, kas grozīts ar 2013. gada 19. jūnija likumu (turpmāk tekstā – "grozītais 22. jūnija likums"), drīz tika atcelts ar 2014. gada 24. jūlija Likumu par valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības studijām (*Mémorial* A 2014, 2188. lpp.).

11. Kopš tā brīža pēdējā minētā likuma 3. pantā ir noteikts:

"Valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības studijām var saņemt studenti un skolnieki, kas definēti 2. pantā, kuri turpmāk ir apzīmēti ar terminu "studenti" un kuri atbilst kādam no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

[..]

5) attiecībā uz studentiem, kuri nav Luksemburgas Lielhercogistes rezidenti:

a) ir jābūt darba ņēmējam Luksemburgas vai Eiropas Savienības, vai kādas citas Eiropas Ekonomikas zonas līguma dalībvalsts, vai arī Šveices Konfederācijas pilsonim, kurš pieteikuma par finansiālu atbalstu augstākās izglītības studijām iesniegšanas dienā ir bijis nodarbināts vai veicis uzņēmējdarbību Luksemburgā; vai

b) ir jābūt darba ņēmēja Luksemburgas vai Eiropas Savienības, vai kādas citas Eiropas Ekonomikas zonas līguma dalībvalsts, vai arī Šveices Konfederācijas pilsoņa, kurš pieteikuma par finansiālu atbalstu augstākās izglītības studijām iesniegšanas dienā ir bijis nodarbināts vai veicis uzņēmējdarbību Luksemburgā, bērnam, ar noteikumu, ka šis darba ņēmējs turpina atbalstīt studenta uzturēšanu un ka šis darba ņēmējs pieteikuma par finansiālu atbalstu augstākās izglītības studijām iesniegšanas dienā Luksemburgas Lielhercogistē ir bijis nodarbināts vai ir veicis uzņēmējdarbību vismaz piecus gadus septiņu gadu atsauces perioda laikā, skaitot atpakaļ no dienas, kad ir iesniegts pieteikums par finansiāla atbalsta saņemšanu augstākās izglītības studijām, vai, izņēmuma gadījumā, ir persona, kas ir saglabājusi darba ņēmēja statusu un pārtraucot darba attiecības ir atbildusi kritērijam par pieciem no septiņiem gadiem."

III – **Pamatlietu fakti**

12. *N. Depesme* ir *S. Kerrou*, pārrobežu darba ņēmēja, kurš strādā Luksemburgas Lielhercogistē, pameita. Viņi dzīvo Monsenmartēnā [*Mont-Saint-Martin*], Lotringā (Francija) netālu no [Luksemburgas] Lielhercogistes robežas. *N. Depesme* lūdza *État luxembourgeois* [Luksemburgas valsts] finansiālo atbalstu augstākās izglītības studijām, lai sāktu studēt medicīnas studiju pirmajā kursā Lotringas universitātē Nansī (Francija).

13. *A. Kauffmann* ir *Patrick Kiefer*, kurš arī ir Luksemburgas Lielhercogistes pārrobežu darba ņēmējs, padēls. Viņi dzīvo Lotringas pierobežas reģionā Marlī Freskatī [*Marly Freskaty*] (Francija). *A. Kauffmann État luxembourgeois* finansiālo atbalstu augstākās izglītības studijām pieprasīja savām tiesību un ekonomikas studijām Lotringas universitātē Nansī (Francija).

14. *M. Lefort* ir *Terwoigne* k-ga, kurš arī ir Luksemburgas Lielhercogistes pārrobežu darba ņēmējs, padēls. *Terwoigne* k-gs apprecēja *M. Lefort* māti pēc viņas laulātā nāves. Viņi dzīvo Vansā [*Vance*] (Beļģija), Luksemburgas Lielhercogistes pierobežas Luksemburgas provincē. *M. Lefort État luxembourgeois* finansiālo atbalstu augstākās izglītības studijām lūdza savām socioloģijas un antropoloģijas studijām Luvēnas Katoļu universitātē Luvēnlanēvā [*Louvain-la-Neuve*] (Beļģija).

15. Saskaņā ar 2000. gada 22. jūnija likuma grozīto redakciju, kura piemērojama faktiem pamatlietās, pieprasīto finansiālo atbalstu piešķir studentiem, kuri nedzīvo Luksemburgas teritorijā, ar noteikumu, pirmkārt, ka tā saņēmējs ir algota darba ņēmēja vai pašnodarbinātas personas, Luksemburgas pilsoņa vai Savienības pilsoņa bērns un, otrkārt, ka šis darba ņēmējs pieteikuma iesniegšanas brīdī nepārtraukti vismaz piecus gadus ir bijis nodarbināts vai ir īstenojis savu uzņēmējdarbību Luksemburgā.

16. Attiecīgi 2013. gada 26. septembra, 17. oktobra un 12. novembra vēstulēs ministrs noraidīja *N. Depesme*, *A. Kauffmann* un *M. Lefort* pieteikumus sakarā ar to, ka viņi neatbilstot grozītā 2000. gada 22. jūnija likuma nosacījumiem. Saskaņā ar lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu ministrs uzskatīja ka *N. Depesme*, *A. Kauffmann* un *M. Lefort* neesot kvalificējami kā pārrobežu darba ņēmēja "bērni", jo Luksemburgā strādājot tikai viņu patēvi.

17. 2013. gada 20. decembrī *N. Depesme* iesniedza prasību *tribunal administratif de Luxembourg* [Luksemburgas administratīvajā tiesā], pieprasot lēmuma par atteikumu, kas uz viņu attiecas, atcelšanu. Viņas patēvs *S. Kerrou* šajā instancē paziņoja, ka vēlas brīvprātīgi iestāties lietā. 2014. gada 20. janvārī un 25. aprīlī *M. Lefort* un *A. Kauffmann* katrs iesniedza līdzīgu prasību par lēmumiem par atteikumu, kas uz tiem attiecās.

18. Ar 2015. gada 15. janvāra nolēmumu *tribunal administratif de Luxembourg N. Depesme*, *A. Kauffmann* un *M. Lefort* prasības atzina par pieņemamām, taču nepamatotām. *N. Depesme*, *S. Kerrou*, *A. Kauffmann* un *M. Lefort* šos nolēmumus pārsūdzēja iesniedzējtiesā.

19. Iesniedzējtiesā *N. Depesme* un *S. Kerrou* it īpaši norāda, ka pēdējais minētais jau 14 gadus ir Luksemburgas pārrobežu darba ņēmējs un 2006. gada 24. maijā ir apprecējies ar *N. Depesme* māti. Kopš tā laika viņi visi trīs esot dzīvojuši vienā mājā, un *S. Kerrou* esot atbalstījis savas laulātās bērna uzturēšanu, tostarp saistībā ar augstākās izglītības studijām. Turklāt pirms augstākās izglītības studiju uzsākšanas viņš esot saņēmis Luksemburgas maksātos ģimenes pabalstus par šo bērnu.

20. *A. Kauffmann* norāda, ka viņa vecāki dzīvo atsevišķi kopš 2003. gada un kopš 2005. gada 20. jūnija ir šķīrušies. Bērnu atsevišķa aizgādība esot piešķirta viņa mātei. Viņa ar *P. Kiefer* esot apprecējusies 2007. gada 10. martā. Kopš tā laika viņi visi trīs dzīvojot vienā mājsaimniecībā. *P. Kiefer* esot nodrošinājis viņa uzturēšanu un izglītošanu. Tāpat viņš esot saņēmis Luksemburgas piešķirtos pabalstus par *A. Kauffmann*.

21. Visbeidzot, *M. Lefort* norāda, ka viņa tēvs ir miris. Viņa māte jau vairāk nekā pirms pieciem gadiem ir apprecējusies ar Luksemburgas pārrobežu darba ņēmēju *Terwoigne* k-gu. Kopš tā laika viņš dzīvo kopā ar savu māti un patēvu *Terwoigne* k-gu, kurš pilnībā esot nodrošinājis mājsaimniecības finanses. Tāpat viņš esot sedzis arī *M. Lefort* augstākās izglītības studiju izdevumus.

22. Atbildot uz šiem faktiskajiem argumentiem, *État luxembourgeois* apgalvo, ka *N. Depesme*, kā arī *A. Kauffmann* un *M. Lefort* "juridiski" neesot savu patēvu bērni.

23. Savos lūgumos sniegt prejudiciālu nolēmumu *Cour administrative* (Luksemburga) [Luksemburgas Administratīvā tiesa] norāda, ka grozītā 2000. gada 22. jūnija likuma 2.*bis* panta pieņemšana ir 2013. gada 20. jūnija sprieduma *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411) sekas. Iesniedzējtiesa uzskata, ka tajā uzsākto tiesvedību strīdīgais jautājums ir nevis par jaunajā likumā paredzētajiem piešķiršanas nosacījumiem, bet gan par pašu jēdzienu "bērns", kāds izmantots likumā un uz kuru ir atsauce Tiesas spriedumā. Radniecības saite varot tikt aplūkota gan no juridiskā, gan no ekonomiskā viedokļa.

24. Šādos apstākļos *Cour administrative* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai prejudiciālu jautājumu.

IV – **Lūgumi sniegt prejudiciālu nolēmumu un tiesvedība Tiesā**

25. Ar trīs 2015. gada 22. jūlija lēmumiem, kas Tiesā saņemti 2015. gada 24. jūlijā, *Cour administrative* saskaņā ar LESD 267. pantu ir uzdevusi Tiesai trīs prejudiciālus jautājumus, kas izteikti identiski, izņemot vienu niansi.

26. Proti, lietā C-403/15 iesniedzējtiesa abās pārējās lietās minētajām Savienības tiesībām ir pievienojusi Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – "Harta") 33. panta 1. punktu, vajadzības gadījumā skatītu kopā ar tās 7. pantu.

27. Uzdotais jautājums tā vispilnīgākajā formulējumā ir šāds:

"Vai, lai praktiski izpildītu diskriminācijas aizlieguma prasības saskaņā ar Regulas [Nr. 492/2011] 7. panta 2. punktu kopā ar LESD 45. panta 2. punktu, ievērojot arī Hartas 33. panta 1. punktu, vajadzības gadījumā skatītu kopā ar tās 7. pantu, ņemot vērā patieso piesaistes līmeni starp studentu nerezidentu, kas ir pieteikuma par finansiālo atbalstu augstākās izglītības studijām iesniedzējs, un sabiedrību un darba tirgu Luksemburgā – dalībvalstī, kurā pārrobežu darba ņēmējs ir bijis nodarbināts vai ir veicis uzņēmējdarbību atbilstoši [grozītā 2000. gada 22. jūnija likuma] 2.*bis* pantam, kā tiešas sekas Tiesas 2013. gada 20. jūnija spriedumam [*Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411)],

— nosacījums, ka minētajam studentam ir jābūt minētā pārrobežu darba ņēmēja "bērnam", ir kvalificējams kā vienlīdzīgs nosacījumam, ka viņam ir jābūt tā "pēcnācējam taisnā līnijā un pirmajā radniecības pakāpē, kura izcelšanās attiecībā uz radītāju ir juridiski pierādīta", liekot uzsvaru uz pierādītu izcelšanās saikni starp studentu un pārrobežu darba ņēmēju, ar ko paredzēts pamatot iepriekš minēto piesaisti,

— vai arī ir jāliek uzsvars uz faktu, ka pārrobežu darba ņēmējs "turpina nodrošināt studenta uzturēšanu", pat ja nav juridiskas izcelšanās saiknes, kas viņu saistītu ar studentu, it īpaši iezīmējot pietiekamu kopdzīves saikni, kas viņu vieno ar vienu no studenta vecākiem, attiecībā uz kuru izcelšanās saikne ir juridiski pierādīta?

Šajā otrajā skatījumā, vai pārrobežu darba ņēmēja ieguldījumam, kas teorētiski nav obligāts, gadījumā, ja tas nav vienīgais, bet notiek vienlaicīgi ar ieguldījumu, ko veic vecāki, kurus ar studentu vieno juridiska izcelšanās saikne un kuriem attiecībā uz viņu tādējādi ir likumā paredzētas aprūpes saistības, ir jāatbilst noteiktiem nosacījumiem attiecībā uz tā apjomu?"

28. *N. Depesme*, *S. Kerrou*, *A. Kauffmann*, *M. Lefort*, Luksemburgas valdība, kā arī Eiropas Komisija iesniedza rakstveida apsvērumus. Noslēdzoties tiesvedības rakstveida daļai, Tiesa uzskatīja, ka tā ir pietiekami informēta, lai saskaņā ar Tiesas Reglamenta 76. panta 2. punktu varētu taisīt spriedumu, nenoturot tiesas sēdi mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai.

V – **Analīze**

A – *Ievada piezīmes par spriedumu* Giersch *u.c. un piemērojamajiem tiesību aktiem*

1) Spriedums *Giersch* u.c.

29. Iesniedzējtiesa vairākkārt ir uzsvērusi saikni, kas pastāv starp 2013. gada 20. jūnija spriedumu *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411) un Likuma par valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības studijām grozījumu. Šī saikne ir skaidri apstiprināta 2013. gada 19. jūlija likuma pamatā esošā Likumprojekta Nr. 6585 pamatojumā [5].

5 — Saskaņā ar formulējumu pamatojumā *État luxembourgeois* finansiālā atbalsta augstākās izglītības studijām sistēmas izmaiņas ir paredzēts veikt, "izdarot secinājumus" pēc 2013. gada 20. jūnija sprieduma *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411). Skat. Likumprojektu Nr. 6585, ar kuru groza 2000. gada 22. jūnija Likumu par valsts finansiālu atbalstu augstākās izglītības studijām (*projet de loi n° 6585 modifiant la loi, du 22 juin 2000, concernant l'aide financière de l'État pour études supérieures*) (2013. gada 5. jūlija Dokuments Nr. 6585, 2. lpp., pieejams Luksemburgas Lielhercogistes deputātu palātas interneta vietnē šādā adresē: http://www.chd.lu/wps/portal/public/RoleEtendu?action=doDocpaDetails&id= 6585#).

30. Attiecībā uz galveno pamatlietās aplūkoto problēmu ir skaidrs, ka pati Tiesa 2013. gada 20. jūnija sprieduma *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411) 39. punktā ir atgādinājusi pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru "studiju finansējums, ko dalībvalsts piešķir darba ņēmēju *bērniem*, migrējošam darba ņēmējam ir sociāla priekšrocība [Padomes 1968. gada 15. oktobra] Regulas [(EEK) Nr. 1612/68 par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Kopienā [6], ar grozījumiem, kas veikti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīvu 2004/38/EK [7],] 7. panta 2. punkta nozīmē" [8].

31. Tāpat tā ir apstiprinājusi, ka migrējoša darba ņēmēja ģimenes locekļiem netieši ir piemērojama vienlīdzīga attieksme, kas šim darba ņēmējam ir nodrošināta ar minētā 7. panta 2. punktu, un ka, "tā kā studiju finansējuma piešķiršana migrējoša darba ņēmēja *bērnam* ir sociāla priekšrocība, bērns pats var atsaukties uz šo tiesību normu, lai iegūtu šo finansējumu, ja saskaņā ar valsts tiesībām tas tiek piešķirts tieši studentam" [9].

2) Piemērojamā regula

32. Savā lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedzējtiesa lūdz interpretēt Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktu. 2013. gada 20. jūnija spriedumā *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411) Tiesa atsaucas uz Regulu Nr. 1612/68.

33. Taču šī atšķirība nekādi neietekmē sprieduma atbilstību pamatlietām. Proti, lai gan kopš 2011. gada 15. jūnija Regula Nr. 1612/68 ir atcelta un aizstāta ar Regulu Nr. 492/2011, 7. pants abās regulās ir identisks [10].

B – *Par prejudiciālo jautājumu*

34. Lai sniegtu iesniedzējtiesai lietderīgu atbildi, vispirms ir jāinterpretē migrējoša darba ņēmēja "bērna" jēdziens.

35. Vai šis jēdziens, kāds tas parādās Tiesas judikatūrā saistībā ar Regulas Nr. 1612/68 7. panta 2. punktu (kas kļuvis par Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktu), attiecas vienīgi uz juridisku radniecības saiti, vai tajā iekļaujas arī darba ņēmēja "pabērni", proti, viņa laulātā bērni, lai gan starp viņiem var nebūt juridiskas saiknes?

36. Vienīgi gadījumā, ja tiktu pieņemta otrā interpretācija, kā man šķiet, pēc tam varētu jautāt par iespējamu prasību, lai pārrobežu darba ņēmējs būtu sniedzis noteiktu ieguldījumu bērna uzturēšanā.

1) Par migrējoša darba ņēmēja "bērna" jēdzienu

37. Tiesas interpretācijai par padomdevēju var būt divi konstatējumi.

6 — OV 1968, L 257, 2. lpp.

7 — OV 2004, L 158, 77. lpp., un labojumi – OV 2004, L 229, 35. lpp., un OV 2005, L 197, 34. lpp.

8 — Mans izcēlums.

9 — Spriedums, 2013. gada 20. jūnijs, *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411, 40. punkts). Mans izcēlums.

10 — Turklāt saskaņā ar Regulas Nr. 492/2011 41. panta otro daļu atsauces uz Regulu Nr. 1612/68 ir uzskatāmas par atsaucēm uz Regulu Nr. 492/2011.

38. No vienas puses, pastāvīgajā judikatūrā ir skaidri noteikts, ka studiju finansējums, ko dalībvalsts piešķir darba ņēmēju bērniem, migrējošam darba ņēmējam ir sociāla priekšrocība Regulas Nr. 1612/68 7. panta 2. punkta nozīmē, ja viņš turpina uzturēt bērnu [11]. Turklāt migrējoša darba ņēmēja ģimenes locekļiem netieši ir piemērojama vienlīdzīga attieksme, kas paredzēta šajā pantā [12].

39. No otras puses, saskaņā ar Regulas Nr. 1612/68 10. panta 1. punktu darba ņēmēja, kas ir dalībvalsts pilsonis, laulātais "un viņu bērni, kas ir jaunāki par 21 gadu vai arī atrodas viņa apgādībā", drīkst apmesties kopā ar viņu citā dalībvalstī neatkarīgi no viņu pilsonības.

40. Tiesa šīs ""laulāt[ā] un viņu bērn[u], kas ir jaunāki par 21 gadu vai arī atrodas viņa apgādībā," tiesības apmesties kopā ar migrējošo darba ņēmēju [ir interpretējusi] tā, ka tās ir piešķirtas gan darba ņēmēja bērniem, *gan viņa laulātā bērniem*. Interpretēt šo tiesību normu šauri, ka tikai migrējošā darba ņēmēja un viņa laulātā kopīgie bērni būtu tiesīgi apmesties kopā ar viņiem, būtu pretrunā iepriekš minētajam Regulas Nr. 1612/68 mērķim [integrēt migrējošo darba ņēmēju ģimenes locekļus]" [13].

41. Protams, līdz ar Regulas Nr. 1612/68 grozījumiem saskaņā ar Direktīvu 2004/38 Regulas Nr. 1612/68 10. pants tika atcelts [14]. Tomēr ir jākonstatē, no vienas puses, ka šī tiesību norma Direktīvas 2004/38 2. pantā ir tikusi pārņemta par labu visiem Savienības pilsoņiem un ka, no otras puses, Savienības likumdevējs ir precizējis formālo "pēcnācēja" definīciju, saglabājot Tiesas plašo interpretāciju.

42. Proti, saskaņā ar Direktīvas 2004/38 2. panta 2. punkta c) apakšpunktu par Savienības pilsoņa ģimenes locekļiem ir uzskatāmi "Savienības pilsoņa, *kā arī viņa laulātā vai [..] partnera tiešie pēcnācēji* vecumā līdz 21 gadam, [vai] kuri ir tā apgādībā" [15].

43. Tā kā 2013. gada 20. jūnija spriedums *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411) attiecas uz Regulu Nr. 1612/68 un ir taisīts pēc Direktīvas 2004/38 pieņemšanas, nav šaubu, ka šis spriedums un tajā izmantotais jēdziens "bērns" iekļaujas šajā judikatūras un likumdošanas attīstības virzienā.

44. Tomēr Luksemburgas valdība iebilst pret šādu sistēmisku un vēsturisku interpretāciju, norādot uz stingri nošķirtu Regulas Nr. 492/2011 un Direktīvas 2004/38 piemērošanas jomu. Minētā direktīva attiecoties vienīgi uz Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, nevis uz pārrobežu darba ņēmēju tiesībām saņemt tādas pašas sociālās priekšrocības, kādas ir valsts darba ņēmējiem, kas paredzētas Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktā [16].

45. Šī valdība uzskata, ka, vērtējot darba ņēmēju nediskriminācijas principu saistībā ar Regulu Nr. 492/2011, atsauce uz "ģimenes locekļa" definīciju Direktīvā 2004/38 neesot būtiska [17].

46. Es nepiekrītu šim apgalvojumam, kurā tiek stingri nošķirtas divu tiesību normu piemērošanas jomas un atbilstoši kuram tiktu pieņemts, ka Savienības pilsoņa ģimene varētu nebūt tā pati, kas ir Savienības pilsoņa ģimene, ja tas tiek aplūkots kā "darba ņēmējs".

11 — Šajā ziņā skat. spriedumus, 1992. gada 26. februāris, *Bernini* (C-3/90, EU:C:1992:89, 29. punkts), 1999. gada 8. jūnijs, *Meeusen* (C-337/97, EU:C:1999:284, 19. punkts), kā arī 2012. gada 14. jūnijs, Komisija/Nīderlande (C-542/09, EU:C:2012:346, 35. punkts).

12 — Šajā ziņā skat. spriedumus, 1992. gada 26. februāris, *Bernini* (C-3/90, EU:C:1992:89, 26. un 29. punkts) un 2012. gada 14. jūnijs, Komisija/Nīderlande (C-542/09, EU:C:2012:346, 48. punkts). Bet saistībā ar garantiju, kas nodrošina minimālos iztikas līdzekļus, skat. arī 1985. gada 18. jūnija spriedumu *Lebon* (316/85, EU:C:1987:302, 12. punkts).

13 — Spriedums, 2002. gada 17. septembris, *Baumbast* un *R* (C-413/99, EU:C:2002:493, 57. punkts). Mans izcēlums.

14 — Skat. Direktīvas 2004/38 38. pantu.

15 — Mans izcēlums. Atzīmēšu, ka līdzīga "ģimenes" definīcija ir izmantota arī Padomes 2003. gada 22. septembra Direktīvas 2003/86/EK par tiesībām uz ģimenes atkalapvienošanos 4. pantā (OV 2003, L 251, 12. lpp.).

16 — Skat. Luksemburgas valdības rakstveida apsvērumus (23. punkts).

17 — Skat. Luksemburgas valdības rakstveida apsvērumus (22. punkts).

47. Tajā ne tikai nav ņemta vērā Savienības tiesību aktu attīstība, kuru iepriekš esmu aprakstījis, šāds apgalvojums turklāt noved pie situācijām, kuras nav attaisnojamas.

48. Proti, jāatgādina, ka plašu "pēcnācēj[u] vecumā līdz 21 gadam, [vai] kuri ir tā apgādībā" definīciju Tiesa ir sniegusi lietā, kurā bija apšaubītas tiesības "dalībvalsts pilsoņa, kurš strādā vai ir strādājis citas dalībvalsts teritorijā, bērniem [gūt izglītību] ar tādiem pašiem nosacījumiem kā šīs valsts pilsoņiem, ja šie bērni dzīvo tās teritorijā" [18].

49. Šīs tiesības, kas toreiz bija paredzētas Regulas Nr. 1612/68 12. pantā, joprojām ir identiski formulētas Regulā Nr. 492/2011 [19]. Fakts, ka kopš 2002. gada 17. septembra sprieduma *Baumbast* un *R* (C-413/99, EU:C:2002:493) Tiesa šo normu nav interpretējusi citādāk, skaidri liecina, ka gan migrējošā darba ņēmēja, gan viņa laulātā pēcnācējiem saskaņā ar Regulas Nr. 492/2011 10. pantu ir tiesības tikt uzņemtiem dalībvalsts, kurā viņi dzīvo, skolu sistēmā.

50. Tāpēc, ja Tiesai būtu jāņem vērā Luksemburgas valdības argumentācija, tas nozīmētu, ka jēdziens "bērns" tiesību uz izglītību kontekstā tiktu interpretēts plaši (Regulas Nr. 492/2011 10. pants), bet šauri saistībā ar tādu pašu sociālo un nodokļu priekšrocību piešķiršanu, kādas saņem valsts darba ņēmēji (Regulas Nr. 492/2011 7. pants), ieskaitot arī priekšrocības saistībā ar studiju finansēšanu.

51. Ir skaidrs, ka šāda atšķirīga jēdziena "bērns" interpretācija vienas un tās pašas regulas piemērošanai nebūtu pamatota.

52. Turklāt pats Savienības likumdevējs pavisam nesen ir apstiprinājis, ka jēdzienam "ģimenes loceklis" ir tikai viena nozīme neatkarīgi no tā, vai tas tiek aplūkots darba ņēmēja statusa kontekstā vai plašākā Savienības pilsonības kontekstā.

53. Proti, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 16. aprīļa Direktīvas 2014/54/ES par pasākumiem, ar ko veicina darba ņēmējiem piešķirto tiesību īstenošanu darba ņēmēju pārvietošanās brīvības jomā [20], preambulas 1. apsvērumu "darba ņēmēju pārvietošanās brīvība ir Savienības pilsoņu pamatbrīvība, kas kā viens no Savienības iekšējā tirgus balstiem ir nostiprināta [LESD] 45. pantā. Tās īstenošana ir precizēta ar Savienības tiesību aktiem, kuru mērķis ir garantēt Savienības pilsoņiem un viņu ģimenes locekļiem piešķirto tiesību pilnīgu īstenošanu. *Vārdi "viņu ģimenes locekļi" būtu jāsaprot tādā pašā nozīmē kā termins, kas definēts Direktīvas [2004/38] 2. panta 2. punktā un kas attiecas arī uz pārrobežu darba ņēmēju ģimenes locekļiem*" [21].

54. Saskaņā ar šīs direktīvas 2. panta 2. punktu tās darbības joma *atbilst* [piemērošanas joma ir *identiska*] Regulas Nr. 492/2011 piemērošanas jomai. Turklāt Direktīvas 2014/54 1. pantā ir precizēts, ka tās mērķis ir "palīdz[ēt] vienveidīgāk piemērot un īstenot praksē tiesības, kas piešķirtas ar LESD 45. pantu un Regulas [..] Nr. 492/2011 1. līdz 10. pantu".

55. Tādējādi Direktīva 2014/54, kas stājās spēkā 2014. gada 20. maijā, man šķiet pilnībā piemērojama pamatlietās, ciktāl tās 3. panta 1. punktā dalībvalstīm ir noteikts pienākums raudzīties, lai darba ņēmējiem un viņu ģimenes locekļiem, "kuri uzskata, ka ir cietuši vai cieš tādēļ, ka [..] viņiem nav piemērots vienlīdzīgas attieksmes princips" būtu iespēja vērsties tiesā, lai panāktu LESD 45. pantā un Regulas [..] Nr. 492/2011 1.–10. pantā paredzēto pienākumu izpildi.

18 — Regulas Nr. 1612/68 12. pants. Skat. spriedumu, 2002. gada 17. septembris, *Baumbast* un *R* (C-413/99, EU:C:2002:493).

19 — Regulas Nr. 492/2011 10. pants.

20 — OV 2014, L 128, 8. lpp.

21 — Mans izcēlums.

56. Patiešām, vai ir vēl jāatgādina, ka dalībvalstu pienākums, kas izriet no kādas direktīvas, – sasniegt tajā paredzēto rezultātu, kā arī to pienākums veikt visus vispārīgos vai īpašos pasākumus, kas ir piemēroti šī pienākuma izpildes nodrošināšanai, attiecas uz visām dalībvalstu iestādēm, ieskaitot tiesu iestādes – atbilstoši to kompetencei [22]? Konkrētāk, tas nozīmē, "ka, piemērojot valsts tiesības, neatkarīgi no tā, vai tiesību normas ir radušās *pirms* vai pēc direktīvas, lai tiktu sasniegts direktīvā paredzētais rezultāts un tā būtu atbilstīga [LESD 288. panta trešajai daļai], valsts tiesai, kurai tiesību norma ir jāinterpretē, tas ir jādara, ņemot vērā direktīvas saturu un mērķi" [23].

57. Šādos apstākļos Direktīvā 2014/54 ir apstiprināts, ka jēdziens "bērns", uz kuru netieši varētu attiekties Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktā paredzētais vienlīdzīgas attieksmes princips, būtu jāinterpretē, tieši ņemot vērā jēdzienu "ģimenes locekļi", kā tas ir definēts Tiesas judikatūrā saistībā ar Regulu Nr. 1612/1968 un vēlāk aizgūts Direktīvas 2004/38 2. pantā [24].

58. Turklāt šī interpretācija atbilst arī "ģimenes dzīves" interpretācijai, kāda tā ir aizsargāta saskaņā ar Hartas 7. pantu un 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. pantu. Proti, Eiropas Cilvēktiesību tiesa pakāpeniski ir atkāpusies it īpaši no kritērija, kas saistīts ar "radniecības saiti", lai pieļautu iespēju atzīt arī "*de facto* ģimenes saites" [25]. Saskaņā ar Hartas 52. panta 3. punktu tiesībām, kuras tajā paredzētas un kuras atbilst minētajā konvencijā garantētajām tiesībām, ir jābūt tādai pašai nozīmei un tādai pašai piemērojamībai.

59. To, ka izcelšanās saites stingrai juridiskai definīcijai Regulas Nr. 492/2011 7. panta un sociālo un nodokļu priekšrocību kontekstā nav būtiskas nozīmes, visbeidzot parādīs šāds piemērs.

60. Iedomāsimies ģimeni ar trīs bērniem, kurā apvienojušies vecāki un viņu bērni no iepriekšējām attiecībām. Pirmajam bērnam bija tikai daži mēneši, kad viņa tēvs gāja bojā ceļu satiksmes negadījumā. Kad viņam bija trīs gadi, viņa māte satika vīrieti, kurš bija šķīries vientuļais tēvs divgadīgam bērnam, attiecībā uz kuru viņam piešķirta atsevišķa aizgādība. Šajā jaunajā savienībā piedzima trešais bērns. Ģimene dzīvo Beļģijā dažu kilometru attālumā no Luksemburgas Lielhercogistes, kur māte strādā jau vairāk nekā desmit gadus.

61. Šādā savienībā, ja jēdziens "bērns", kāds ir izmantots 2000. gada 22. jūnija grozītā likuma 2.*bis* pantā, būtu jāsaprot tā šaurā nozīmē, tas nozīmētu, ka māte *État luxembourgeois* finansiālo atbalstu augstākās izglītības studijām varētu saņemt tikai par savu pirmo bērnu un pāra kopīgo bērnu. Savukārt viņas laulātā bērns, kurš šajā ģimenē dzīvo kopš divu gadu vecuma, šo pašu atbalstu saņemt nevarētu.

62. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, es uzskatu, ka bērns, kuram nav juridiskas saiknes ar migrējošo darba ņēmēju, bet kurš atbilst Direktīvas 2004/38 2. panta 2. punktā minētajai definīcijai "ģimenes loceklis", ir uzskatāms par šī darba ņēmēja bērnu un par Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktā paredzēto sociālo priekšrocību netiešu saņēmēju.

22 — Šajā ziņā skat. nesenu pastāvīgās judikatūras atgādinājumu 2016. gada 19. aprīļa spriedumā *DI* (C-441/14, EU:C:2016:278, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

23 — Šajā ziņā skat. spriedumu, 1990. gada 13. novembris, *Marleasing* (C-106/89, EU:C:1990:395, 8. punkts). Mans izcēlums.

24 — Analizējot Tiesas judikatūru un atvasinātās tiesību normas, kurās ir izmantots jēdziens "ģimene", *T. Stein* nonāk pie tāda paša secinājuma. Viņš uzskata, ka ģimenes jēdziens Savienības tiesībās balstās uz tādas ģimenes koncepciju, kuru veido laulību attiecības, ieskaitot arī reģistrētas partnerattiecības, taču tas ir plašāks par tradicionālo nukleāro ģimeni, iekļaujot arī apgādībā esošos ģimenes locekļus (Stein, T., "The notion of the term of family on european level with a focus on the case law of the European Court of Human Rights and the European Court of Justice", no: Verbeke, A., Scherpe, J.-M., Declerck, Ch., Helms, T., un Senaeve, P. (red.), *Confronting the frontiers of family and succession law: liber amicorum Walter Pintens*, 2. sēj., Kembridža/Antverpene, Portlenda/Intersentia, 2012, 1375.–1392. lpp., it īpaši 1391. lpp.).

25 — Šajā ziņā skat. ECT, 1997. gada 22. aprīlis, *X*, *Y* un *Z* pret Apvienoti Karalisti (ECLI:CE:ECHR:1997:0422JUD002183093).

2) Par vecāka, kuram nav juridiskas saiknes, nepieciešamību piedalīties bērna uzturēšanā

63. Prejudiciālā jautājuma otrajā daļā iesniedzējtiesa arī vaicā par to, cik lielam ir jābūt pārrobežu darba ņēmēja ieguldījumam studenta, ar kuru viņam nav juridiskas saiknes, uzturēšanā, lai viņš varētu saņemt tādu finansiālo atbalstu, kāds tiek aplūkots pamatlietās.

64. Ir skaidrs, ka saskaņā ar 2013. gada 20. jūnija sprieduma *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411) 39. punktā atgādināto Tiesas judikatūru "studiju finansējums, ko dalībvalsts piešķir darba ņēmēju bērniem, migrējošam darba ņēmējam ir sociāla priekšrocība Regulas Nr. 1612/68 7. panta 2. punkta [kurš kļuvis par Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktu] nozīmē, *ja viņš turpina uzturēt bērnu*" [26].

65. Tāpat ir taisnība, ka Regulas Nr. 1612/68 10. pants attiecās uz darba ņēmēja laulāto "un viņu bērni[em], kas ir jaunāki par 21 gadu *vai arī atrodas viņa apgādībā*" [27], un ka frāze ir aizgūta arī Direktīvas 2004/38 2. panta 2. punkta c) apakšpunktā.

66. Šajā sakarā ir jākonstatē, ka Tiesa ir lēmusi, ka "ģimenes locekļa statuss nenozīmē tiesības saņemt uzturlīdzekļus" [28]. Proti, "ja tā būtu, ģimenes atkalapvienošanās būtu atkarīga no valsts tiesību aktiem, kas dažādās valstīs atšķiras, tādēļ Kopienas tiesību aktu piemērošana nebūtu vienveidīga" [29].

67. Nākas konstatēt, ka tās pašas pārdomas attiecas arī uz laulātā ieguldījumu attiecībā uz viņa pabērniem. Tādēļ šķiet, ka tik un tā ir saprātīgi uzskatīt, ka "apgādībā esoša ģimenes locekļa statuss izriet no faktiskas situācijas" [30], kas ir jāvērtē administrācijai un pēc tam, vajadzības gadījumā, tiesai.

68. Šāda interpretācija ir saderīga ar iepriekš norādīto judikatūru, un tajā ir dota priekšroka plašam formulējumam "turpina uzturēt bērnu" [31], nevis formulējumam "apgādībā esošs bērns".

69. Nosacījums par ieguldījumu bērna uzturēšanā izriet no faktiskas situācijas, kura var tikt pierādīta ar objektīviem elementiem, piemēram, laulību (vai "juridiskā" vecāka reģistrētām partnerattiecībām ar pamāti/patēvu) vai kopīgu mājsaimniecību, un nav ne jānosaka šāda atbalsta izmantošanas iemesli, ne jāizsaka tas precīzos skaitļos.

70. Šajā ziņā nevar piekrist Luksemburgas valdībai, kad tā norāda, ka tās administrācijai būtu neiespējami katrā individuālā gadījumā pētīt, vai un cik lielā apmērā pārrobežu darba ņēmējs, kurš ir studenta patēvs/pamāte, sniedz vai nesniedz ieguldījumu viņa uzturēšanā [32].

71. Vispirms jānorāda, ka bērna apgādība līdz divdesmit viena gada vecumam tiek prezumēta, jo Direktīvas 2004/38 2. panta 2. punkta c) apakšpunktā nosacījums par apgādību ir paredzēts kā alternatīva nosacījumam par divdesmit viena gada vecuma pārsniegšanu.

72. Vēl no prasītāju pamatlietā apsvērumiem izriet, ka tas, ka mājsaimniecība uzņemas bērna "apgādību", ir kritērijs ģimenes pabalstu piešķiršanai (kurus šajā gadījumā saņem vismaz divi no attiecīgajiem patēviem), un tas nav radījis nekādus īpašus sarežģījumus, jo netiek prasīts izpildīt nevienu nosacījumu par juridisku izcelšanos [33].

26 — Mans izcēlums.

27 — Mans izcēlums.

28 — Spriedums, 1985. gada 18. jūnijs, *Lebon* (316/85, EU:C:1987:302, 21. punkts).

29 — Spriedums, 1985. gada 18. jūnijs, *Lebon* (316/85, EU:C:1987:302, 21. punkts).

30 — Spriedums, 1985. gada 18. jūnijs, *Lebon* (316/85, EU:C:1987:302, 22. punkts).

31 — Spriedums, 2013. gada 20. jūnijs, *Giersch* u.c. (C-20/12, EU:C:2013:411, 39. punkts).

32 — Skat. Luksemburgas valdības rakstveida apsvērumus (46. punkts).

33 — Skat. *N. Depesme* un *S. Kerrou* rakstveida apsvērumus (21. lpp.), kā arī *A. Kauffmann* rakstveida apsvērumus (90. un nākamie punkti).

73. Visbeidzot, arī pats Luksemburgas likumdevējs šobrīd spēkā esošā likuma, proti, 2014. gada 24. jūlija Likuma par valsts finansiālo atbalstu augstākās izglītības studijām, 3. pantā ir paredzējis nosacījumu, ka "darba ņēmējs turpina atbalstīt studenta uzturēšanu". Tādēļ nevar tikt uzskatīts, ka administrācija šādu prasību nevarētu pārbaudīt.

VI – **Secinājumi**

74. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, iesaku Tiesai uz *Cour administrative* (Luksemburga) uzdoto prejudiciālo jautājumu atbildēt šādi:

LESD 45. pants un Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 5. aprīļa Regulas (ES) Nr. 492/2011 par darba ņēmēju brīvu pārvietošanos Savienībā 7. panta 2. punkts ir jāinterpretē tā, ka bērns, kuram nav juridiskas saiknes ar migrējošu darba ņēmēju, bet kurš ir šī darba ņēmēja laulātā (vai reģistrētā partnera) pēcnācējs, ir uzskatāms par šī darba ņēmēja bērnu. Tādējādi viņš ir Regulas Nr. 492/2011 7. panta 2. punktā paredzēto sociālo priekšrocību netiešais guvējs ar noteikumu, ka darba ņēmējs sniedz ieguldījumu viņa uzturēšanā.

Nosacījums par ieguldījumu bērna uzturēšanā izriet no faktiskas situācijas, un nav jānosaka iemesli, kādēļ šis atbalsts tiek pieprasīts, vai precīzos skaitļos jāizsaka tā lielums.